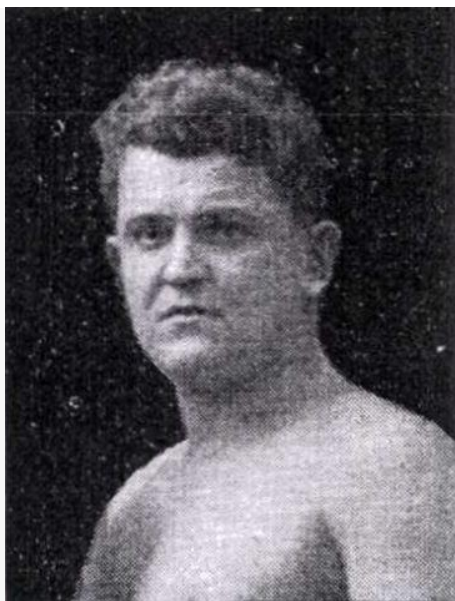

Wenk János

Wenk János a ma Szlovákiához tartozó Trencsén vármegyében, Csacán született 130 évvel ezelőtt, 1894. április 24-én. A családja később Budapestre költözött, a tizedes éve elején Wenk János Óbudán járt iskolába. Iskolája – mondhatjuk, szerencsére – már akkor is kultiválta a sportot, a tanulókat erre ösztönözte. Igen élénk volt az úszóélet, az iskola részt vett a középiskolák részére rendezett fővárosi úszóversenyeken, így 1907 végén is, ahol hamar felfigyeltek a vízben otthonosan mozgó Wenk Jánosra. Másodszor is azt mondom – szerencsére – az FTC úszó osztályának illetékesei is ott voltak, ők ajánlották az ifjúnak, lépjen be közéjük. Így lett Wenk János 1908 tavaszán az FTC tagja, innentől kezdve találkozhatunk a nevével a magyar újságok sportrovataiban, amikor a különböző rendű és rangú úszóversenyekről tudósítottak. Nagy mellúszó tehetségnek tartották, aki ezt rendre bizonyította is a medencékben. Mert a medencék nagyon sokat jelentettek neki, nála szorgalmasabb „látogatót” nehéz volt még elképzelni is. Éveken keresztül nem lehetett olyan hazai rendezésű úszóverseny, ahol ne találkozhattunk volna a nevével vagy álnevével az indulók, és ha már indult, a helyezettek között. Azért említem az álnevét, mert abban az időben volt egy különös szokás, amit alighanem a politika diktált, nevezetesen, az idegen hangzású neveket magyarítani kérték, akkor is, ha a név viselője nem kívánta azt megváltoztatni. Így járt Wenk János is, ha nem az eredeti nevével versenyzett, akkor a Bródy Antal álnevet használta. A magyar bajnokságokon az első érmét 1911-ben, 17 évesen érte el, amikor hátúszásban szerzett második helyet. Hét évvel később 1918-ban ő lett az első úszó az FTC történetében, aki országos bajnoki címet nyert, azt már mellúszásban. Az első magyar bajnoki címet 1923-ig további hat követte, így egy hétszeres magyar bajnok úszóról beszélhetünk. Nyilván ez a szám lehetett volna nagyobb is, ha nincs az I. világháború, amely a magyar sportéletet teljesen megakasztotta.

Wenk Jánosra azonban nem azért emlékszünk, mert jó úszó volt, aki hétszer nyert magyar bajnokságot. Erről a névről a magyar sportot kedvelő embereknek egy másik sportág, a vízilabda ugrik be. Joggal, hiszen ennek a sportágnak is az egyik első klasszisa, túlzás nélkül mondhatjuk, világklasszisa volt. Olyan játékos, aki társaival megalapozta a ma is a világ élvonalában szereplő magyar vízilabda sikeres jövőjét. Amikor 1908-ban újjáalakult az FTC vízipóló csapata, Wenk Jánost nem kellett sokat noszogatni, ő is közéjük állt, már 14 évesen folyamatosan látogatta a tréningeket, 1909-től már minden mérkőzésen a csapat tagja volt. Azé a csapaté, amely forradalmasította a vízilabdát. Egyebek közt azzal is, hogy a játékosai folyamatosan fejlődni akartak, új és újabb megoldásokkal kísérleteztek. Híres történet, hogy egyszer a Bekelow cirkuszban jártak, ahol egy zsonglőr labdát pörgetett az ujján, különféle trükköket csinált vele, majd úgy dobta el a kalapját, hogy az nagy ívben repülve visszatért hozzá. „Ezt kellene megtanulnunk!” — mondta Wenk János, majd másnap már Fazekas Tiborral együtt gyakorolták a trükköket a medencében, így alakult ki az akkor utánozhatatlan labdatechnikájuk. A technika lényege a hajlított karú dobás volt, amit ők vezettek be, ezzel hódították meg a világot. Polihisztor volt a vízben, minden poszton tudott játszani a kapustól a centerig. Erényei a center pozícióban jöttek ki leginkább, ott tudta a gyorsaságát és kivételes technikáját a legjobban hasznosítani.

Kivételesen hosszú pályafutást tudhatott magáénak, 1930. augusztus 31-én volt az utolsó mérkőzése. Ezen hosszú idő alatt mindössze két csapatban játszott, az FTC-ben és a magyar válogatottban. Eredménylistája ennek megfelelően lenyűgöző, 12-szer nyert magyar bajnokságot, 3-szor Magyar Kupát. A válogatottal 2-szer volt Európa-bajnok, két olimpián pedig 5. helyet szerzett.

Újító kedvét a medencén kívül is kamatoztatta. Ma már kevesen tudják, de ő volt az első ember, aki hazánkban vízilabda mérkőzést közvetített 1929-ben a rádióban. Volt civil élete is, hiszen akkoriban a híres sportolók Magyarországon nem a sportsikereikből éltek, még ha oly sok is volt nekik. Wenk János megbecsült társadalombiztosítási hivatalnok volt, ahol nyugdíjba vonulásáig dolgozott.

Az FTC már 1924-ben örökös bajnoki plakettet adományozott neki, amelyet sportsikereivel és emberségével maximálisan megérdemelt, egész életében büszke volt rá, ahogy arra is, hogy a fradisták nagy családjába tartozott. 1962. október 17-én, távozott közülünk, azóta az égi medencék látogatója. Sikereit, tetteit nem feledjük, azt az idő vasfoga sem tudja megenni, ezért itt vagyunk és a jövőben is itt leszünk, hogy emlékezzünk rá, fejet hajtsunk és elhelyezzük a koszorúnkat.

Budapest, 2024. április 24.